

* Коммунистлар ҳақида ҳикоялар

МЕХНАТ ШАРОФАТИ

... Тошкентнинг Карл Маркс кўчасида... М. Иброҳимов кўлар қатори жондор зафар билан қайтди. Ушундан буён яна у ўз секинлик касбини давом эттираётди.

АВАЛО, мана бу таърихнома илмий ўқиб, «Ўзбекистон китоб савдоси бирлашмаси» бошқаруви раҳбарлари ўртоқ М. И. Иброҳимовга. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Даваёт матбуот комитети, полиграфия ва китоб савдоси ишчи-хизматчилари Сизни, кимматли Мурод Иброҳимович, «Ўзбекистонда хизмат кўрсатган адиб» унвонига эришган сизга ушунга мушарраф бўлганини билан қизғин қўллаб қўллаб.

* Мехнатда пешқадамлар

Трикотаж фирмасининг ишчилар коллективи беш йиллик тошйиратини муваффақият билан адо этиб, юлғина ютуқларини қўлга киритмоқда.

* Қурилиш майдонларида

700 студент учун Пойтахтнинг «Литература» кўчасида Республика рус тили ва адабиёти педагогика институтининг студентлари учун 700 кишига мўлажалланган янги корпусни қуришда қурилотган. Қурилиш ишларини 159-трестга ташқириш бошқарма коллективи ўз зиммасига олган.

Янги институт

Пойтахтнинг «Малёсов» кўчасидаги «Юлдуз» тикувчилик фирмаси рўпасида яна бир бироқ янги кўчма қуришда. Турт қаватли иморатда «Союзпродмаш» институти жойлашади. Бу лойиҳа институт биносини қуриш 159-трестнинг 8-қурилиш бошқармаси қурувчилари томонидан амалга оширилмоқда.

* «Тошкент оқшоми» почтасидан

КОНВЕРТ ИЧИДАГИ СИРЛАР

Яқинда бир дўстимизнинг кўчма борган эдики, қайтиб келганимизда, автобус бекетида кузатиб қўйди-да, қўймага конверт узатди: — Манг, уйга борганда ўқиб қўйсиз. Чунки сиз ҳам яқинда секция олмакчисиз-ку. — деди у.

ЖАҲОН БИНАСИ

Ватанпарварларнинг муваффақиятли ҳужуми

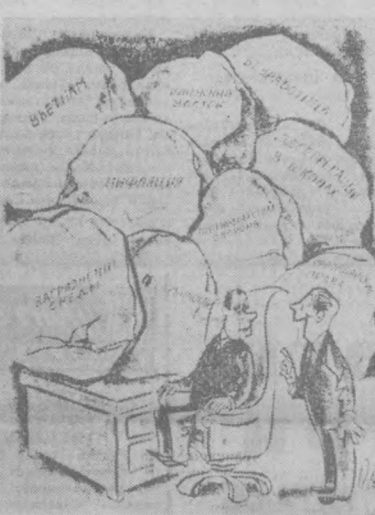
ЖАНОП. (ТАСС). Лаос ватанпарварлар фронтининг жангчилари мамлакатнинг турли районларида душман қўшинларининг позициясига кетма-кет зарба бермоқдалар.

«КРИСЧЕН САЙЕНС МОНИТОР» ГАЗЕТАСИ ВЬЕТНАМДАГИ УРУШНИ ТЎХТАТИШ ТАРАФДОРИ

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Шарий Жаубий Оседаги уруш америкаликларнинг жонига тегиб, деб ёзади «Крисчен сайенс монитор» газетаси.

Пуэрто-Рикода сув тошқини

ГАВАНА. (ТАСС). Қаттиқ сел ёққалиги Пуэрто-Рикода қаттиқ сув тошқинига сабаб бўлди. Дастлабки маълумотларга қараганда, сув тошқинидан қўрилган зарар 20 миллион долларга етган.

Маслаҳатчи — Америка Қўшма Штатларининг президенти Р. Никсонга — Мана Буларнинг ҳам хаммасини оёсанга ташлаб юборсан қандай бўлар экан?

КАПИТАЛИСТИК мамлакатлар

Мамлакатларнинг ўз ҳаётий манфаатлари учун кураши тебора кескин ва қатъий тус олмақда. Ҳозирги вақтда капитализм дунёдаги кўп давлатларда меҳнатқашларнинг сатка кураши қилиб кетди.

Гап пойлаш қонунлаштирилди

ВАШИНГТОН. (ТАСС). АҚШда телефондаги гапларни сездириб пойлаб эшитиб олиш қонундалик ва кенг тарқалган ҳодиса бўлиб қолди.

ВЬЕТНАМ ФОЖИАСИ

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Жаубий Вьетнамда кейинги йилда гражд аҳолидан 150 минг киши ўлдирилди ва яралар қилди.

НАТОНИ МУСТАҲКАМЛАМОҚДАЛАР

ВАШИНГТОН. (ТАСС). Оқ уйнинг матбуот ишлари бўйича секретари матбуот конференциясида сўзга чиқиб, Қўшма Штатлар ГАРБий Европада қуроли қулилари сонини камайтирмоқчи эмас деб айтди.

Боливиядаги аҳвол

ЛА-ПАС. (ТАСС). Боливия президенти Альфредо Овандо Кандиа ва унинг ҳукумати истеъфо берганидан кейин пойтахтдаги аҳвол тагин ҳам кескинлашди. Ҳозирги вақтда мамлакат ички ҳоқимият шартинда яшамокда.

ҚУРАШ АВЖ ОЛМОҚДА

Ирландия қасба союзлари янги меҳнат шартномалари тузиш тўғрисида қорхона эгалари билан музокара охирига олиб бормокда.

Докерларнинг забастовкаси

Ирландия қасба союзлари янги меҳнат шартномалари тузиш тўғрисида қорхона эгалари билан музокара охирига олиб бормокда.

Почта, рақамлар ва сиёҳ

Мақтуб жўнатадиган кишиларнинг қирқ етти проценти сиёҳдан, эллик проценти шарилли пастадан фойдаланади. Сиёҳдан фойдаланувчи кишиларнинг олтинчи проценти кўк сиёҳда ёзишни, шарилли пастада мақтуб ёзувчиларнинг эллик проценти кўк пастани афзал қўради.

Техника эстетикаси Бутуниттининг Белоруссия фильни ўтказган кенг аспектнинг натижасида ана шу рақамлар аниқланди. Бу тажриба Белоруссия, Латвия, Эстония, Грузия ва Арманистонда ўтказилди. Ана шу республикаларнинг аҳолисида бир неча ўн миң киши саволларга жавоб қайтарди. Минск

печтада қўшимча равишда 11 миң конверт қўздан кечиб қўйди.

Бу эксперимент почта операцияларини автоматлаштириш билан шуғулланган мутахассисларнинг қўлига қўйди. Яқин келажакда почталарни тез саралайдиган машиналар ҳозирдаги нисбатан анча жиддийроқ вазифаларни адо этиши керак. Конструкторлар шундай деб ҳисоблайди. Энг муҳими бу машиналар адашмаслиги зарур. Бу машина операторсиз ишлаганида худди энг яхши графологдек ҳар қанақа рақам ва нидекларни бир-биридан фарқ қила олиши керак. Ваҳолакин, миллион миллион кишилар бу рақам ва нидекларни турлича ёзадилар. Рақамларнинг кенглиги, сиёҳнинг ва пастанинг ранги автоматик сараловчи машинага таъсир қилади, йўқми, буни билиш муҳимдир.

Саволларга 15 тоифадаги кишилар жавоб қайтардилар. Тахминан уларнинг теги яқин эрақалар ва аёллардан иборат бўлиб, ёшлари ва ихтисослари ҳам турличадир. Юқори сифатларнинг ва кўчи сифатларнинг ўқувчилари, гуманитар ва техника олий ўқув юрталарининг студентлари, ишчилар ва колхозчилар, рус, латин, грузин ва армян алифбесидан фойдаланган кишилар саволларга жавоб қайтардилар.

Рақамларнинг катта-кичиклиги, баъзада-пасталиги, қайси томонга мойил қилиб ёзилиши ўрганилди. Рақамлар паст-баландлигининг тақсирлангани тахминан бир хил чиқди. Кўчи сифатларнинг ўқувчиларига рақамларни анча йирикроқ қилиб ёзиш керак. Дарвоқе, грузин алифбесидан фойдаланган катта ёшдаги кишилар ҳам рақамларни каттароқ қилиб ёзишга мойилдир. Тадриқотчилар ҳисоб-китоб қилиб чиққандан кейинги ҳулосалардан почта машиналарининг конструкторлари фойдаланадилар.

С. РАТГАУЗ,
(ТАСС мухбири).

ҲИҚМАТЛАР

Бошинг кетса кетсини, содиқлигинг кетмасин.

Сабр-тоқат — қувонч манбаи.

Пуч уруғ селиб, қайроқи бугдой ололмайсан.

Бахт ҳам машаққатдан чўчимаган кишига пешвоз чиқади.

Ҳақиқий муҳаббат билан ҳақиқий дўстлик — баамисоли опа-сингил.

Мағлубат тadbиркорликка ўргатади.

Қалб кўздан ававал кўради.

Ўй бекалари, сизлар учун

МИҚДОРНИ ИҲТИСОС

◆ Юпка чой стаканга икки юз йигирма грамм гуруч, бир юз ўн тиз грамм ун, бир юз саксон беш грамм манная крупа, икки юз грамм шакер, икки юз ўн грамм сариёғ, икки юз йигирма грамм эритилган ёғ кетади.

◆ Бир ош қошиққа ўттиз грамм гуруч, йигирма беш грамм манная крупа, ўттиз грамм шакер, қирқ грамм сариёғ, 50 грамм эритилган ёғ кетади.

◆ Бир чой қошиққа беш грамм ун, бир грамм янчилган гармдор, беш грамм янчилган мурч, саккиз грамм туз кетади.

АЖОЙИБОТЛАР

Шохдор гармдори

Табиат ҳар нарсага қодир. У ўз бағрида не-не мўъжизалар яратмайди дегенига ўсимликлар оламида шундай шай-шайлар ҳам ўсди. Шохдор гармдори, бу янги сортнинг кўчи ёзилиши мумкин. Ҳар қанақа рақам ва нидекларни бир-биридан фарқ қила олиши керак. Ваҳолакин, миллион миллион кишилар бу рақам ва нидекларни турлича ёзадилар. Рақамларнинг кенглиги, сиёҳнинг ва пастанинг ранги автоматик сараловчи машинага таъсир қилади, йўқми, буни билиш муҳимдир.

Косаси қозондек

Ҳайвонот оламидаги мўъжизалар қилма-қиллиги билан айни тунг қолдирилади. Мана бу тунг тошбақа устига ички киши ўтириб олиб, бемаълум сайру-сўхат қилиши мумкин. Ҳақиқатан ҳам шундай тошбақалар, ҳақиқатан ҳам ички киши раёонларидаги Сентинг ороларидан учрайди. Улар фақат яшия ўсимликлар билан овқatlanишади.

Ҳақиқатан ҳам шундай тошбақа устига ички киши ўтириб олиб, бемаълум сайру-сўхат қилиши мумкин. Ҳақиқатан ҳам шундай тошбақалар, ҳақиқатан ҳам ички киши раёонларидаги Сентинг ороларидан учрайди. Улар фақат яшия ўсимликлар билан овқatlanишади.

М. Нуридинов ва В. Кажихини фотолари.

Бу қизик...

БОРСА-КЕЛМАС ОРОЛИ

Орол денгизи ўрталарида Борса-келмас ороли бор. Гарчи денгиз устига булуғт ёпирилиб, ёмғир қаттиқ куйса ҳам, Борса-келмас оролига бир томчи ҳам тушмайди, орол осмонни мусаббо турларидан, бўйинча, маълум орол турроғи қаттиқ жиқангидан, иссиқ ҳаво булуғтлари яқин йўлатмас экан.

Орол денгизи ўрталарида Борса-келмас ороли бор. Гарчи денгиз устига булуғт ёпирилиб, ёмғир қаттиқ куйса ҳам, Борса-келмас оролига бир томчи ҳам тушмайди, орол осмонни мусаббо турларидан, бўйинча, маълум орол турроғи қаттиқ жиқангидан, иссиқ ҳаво булуғтлари яқин йўлатмас экан.

ЎСИМЛИКЛАР ОЛАМИДА

ДУНЁНИНГ ЭНГ КАТТА ДАРАХТИ

лариди жамғариб қўйган сув эвазига ҳаётини давом эттиредди.

Баобабнинг гуллари ўсимлик барт чиқармасдан олдин очилади. Гули чиройлик, диаметри 15—20 сантиметрга етсади, ранги оқ сариқ, чангиллари кўп. Баобаб дарахти гул тузилиши жиҳатидан гулхайридошларга мансуб ўсимликларга ўхшаб кетади. Бу ўсимликдаги яна бир аjoyиб хусусияти шундаки, унинг мевалари баргларга тўкилиб кетгандан сўнг, худди танасининг йўқлиги жиҳатидан каштан, чинор ва мамонт дарахтлари билан ёнма-ён туради. Айрим ҳолларда баобаб дарахтининг кенглиги 45—50 метрга етсади, танасининг диаметри эса тўққиз метрдан ортади.

Баобаб ёвонлардаги боёқ ўсимликлар сингари аjoyиб биологик хусусиятларга эга. У савонада ёнгинерчилик мўл бўлган пайтларда каштан баргига ўхшаб ём-яшил бергилар билан безланади. Қурғоқчилик бошлангани билан, ўсимликнинг бергилари бутунлай тўкилиб кетади. Баргларидан ажраган дарахт, илдири орқали оладиган сувдан ташқари, танасидидаги паренхима тўқима-

У. ПРАТОВ, биология фанлари кандидати.

Фан ва техника янгиликлари

Моторлашган сув чанғилари

Механик Луиджи Целенио аjoyиб спорт машинаси — сув моторини иxtиро қилди. Куч қуримаси сифатида 22 та бақуват дизель двигателидан фойдаланилди. (Италия).

Мотоциклчилар учун палатка

Англияда мотоцикл ҳайдовчилар учун янги палатка тайёрланди. Унинг оғирлиги 4 килограмм.

Никотинсиз тамаки

Гарбий германиялик ҳаваскор селекционер никотинсиз тамаки чекишни маслаҳат бермоқда. У беш йиллик тежрибадан сўнг, мутлақо никотинсиз тамаки сортини топди. Гап шундаки, тамакининг мезаси ва ҳиди ўзгарган. Бу чекувчиларга ёқармикини?

Куйлайди она меҳрини Қўлда рубоби билан. Б. Мансуров фототюди.

ШУНАҚАСИ ҲАМ БЎЛАДИ

ПУЛЁҚКАНКУН...

Кривой Рог шаҳридаги Красноводск қўчасининг аҳолиси эртелеб аjoyиб манзаранинг гувоҳи бўлди. Хонадонларнинг бири устига аjoyиб «ёмғир» ёғарди: ёмғир томчилари ўрнига куз майсалари... ҳар хил қимматдаги пуллар ёғарди. Ҳақиқатан ҳам шундай тошбақа устига ички киши ўтириб олиб, бемаълум сайру-сўхат қилиши мумкин. Ҳақиқатан ҳам шундай тошбақалар, ҳақиқатан ҳам ички киши раёонларидаги Сентинг ороларидан учрайди. Улар фақат яшия ўсимликлар билан овқatlanишади.

Шайдо ОКШОМЧИ

ҲАЗАЛ ШАЙДОЛАРИГА

Юзларинг ширмоғи, жонон, Гиждувоннинг ноиндан, Кўзларинг юлдўзга монанд, осмон бўстонидан. Шаръ-ҳаё, фаҳму фаросат ҳам ҳазил, — кўрнинг, гўзал, Сўзларинг дуру жаваҳирининг туганмас қонидан. Сўзга мойил, қойил ҳар дил, тавсифинга лол бу тил. Қонатнинг ҳасосе табиатнинг ноб эҳсонидан. Ногаҳон кўрган бўлур навроза ҳам, девона ҳам, Ой жамолига бўлиб мафтун, кетолмас ёнидан. Бўса лозим мен бўлай, жонон, жамолинг садаси. Ҳондан ортиқ ер деб арар кечса Нурбек жонидан.

НУРБЕК.

ПАЗАНДА МАСЛАҲАТИ

БОДРИНГ ТУЗЛАШ

Бодрингги майда-йиринлари ва сарғайганлари, бутуларини ва эзилганлари бир-биридан аяратилади. Хулласи, эзилмаган ва сарғаймаган бир хил бодрингларнинг совуқ сув билан ахшлаб ювилгач, бочкага чиroyли қилиб терасиз. Бодринглар билан бирга бочкага укроп, саримсоқ, қизил қаламшир, кашич уруғи, райхон ва бошқа кўк ўтлар ҳам соласиз. Бочка тўлагач, қопқоғини ёрасиз, тегасиза оғирроқ нарса қўйиб босиб туризиз. Сўнгра, қопқоғидан махсус тешиччадан бодринг устига пазанди қўйсиз. 10 килограмм бодринг учун: 500 грамм саримсоқ, 300 грамм укроп, 8—10 дона қизил қаламшир, 2 ош қошиқда кашич уруғи, ўртача бир туп райхон шохлари солинди. Намаккоб 10 литр сувга, 700 грамм туз ҳисобидан тайёрланади.

Бодрингги бочкани хона температурасида 1—2 кун сақлагач, совуқроқ жойга олиб қўйсиз.

қиласиз. Ленин помидорини тузлаганда, пазандани бир оз қўқорқон, яъни 10 литр сувга, 1 килограмм туз ҳисобидан соласиз.

К. МАХМУДОВ.

ПОМИДОР ТУЗЛАШ

Помидор ҳам бодринг каби тузланади. Бунда ҳам помидорларини алоҳида; чала шилғиларини алоҳида, қизилларини алоҳида тузлайсиз. Зиравор ва ошқўшлар, шунингдек, намаккобни ҳам бодринг тузлагандек

Фарзандларни яна сўнгра

Наймехон қўлида, Офтоб рағиб обдаста. Мехмон келса уинга Сув тутайди бир насада. Сўнгра соячи узатиб, Равшан қилар қўнғили. Хонтахтаини узатиб, Ушатар ширмоғи юнни. Овасига кўмакдош, Самоварни келтирар. Косаларга сузиб ош, Уксияга одирар. Чаққоқликда тегиш кўк.

Кўшини қизларга ўртак. Қўндаликда, шодилоқ — «5» баҳолар қўшалоқ. Обид РАСУЛОВ.

Ўлкамиз бойликлари

НУР ЎТКАЗАДИГАН МАРМАР

Жоважон республикамизнинг Молтузар тоғларида ош сариқ рангли оқ мармар қазиб олинган бўлган. Тош қатлами уч сантиметргача нур ўтказмай ва осон пардозланади. Мутахассисларнинг айтишича, бу мармар Италиядаги энг яхши тошлардан қилинмайди. Молтузар қондаги мармар бойлиги бир юз олтинчи миллион кубометрдан ортиқ деб бўлжалланмоқда.

Р. ТИЛЛАЕВ.

РАССОМ ТАБАССУМИ

Эрка қиз: — Ойинг жон, пахтага деб келтишсан бўлса, мени кўк дег.

Врач: — Нафас олинг! Туқсон бир, нафас чиндир! Туқсон икки...

Эшитдингми, шаҳарда плёменга мотоцикл ҳайдаш тақиқланган!

А. Холматов расми.

Қарз унди

эшитиб қўлиб, Замоний унинг олдида чиқиб, таъриқлаган бўлди. Сўнг «Олган қарзингизни тўғна қилдим» — деворса бўладими. Қўшини бир зурсанд бўлиб, бир галати қараш қилиб турган эди, Замоний ҳазиллашиб, «Энди тўн қийдирган бўлдинг-да», деб қўшиб қўйди.

Мана, тўн авжида. Оқсоқолларга тўнлар кийдирилган эди. Шулар қатори, Замонийга ҳам тўн кийдирилди.

Вақти келиб Замоний ҳам тўн қилиб, қўшинини ҳамма қатори тўнга тақлиф қилди. Тўн кўни меҳмонлар турна қатори келишар эди. Тўн тутай деб ҳам қолди, қўшинидан дарак йўқ. Унда ҳам йўқ де-йишиди. Бир вақт, узокдан шонилиб қўшини келар эди, Замонийнинг чехраси ёришиб кетди. Уни илиқ кутиб олди. Қўшини Замонийнинг қўлига бир нима қистиргандай бўлди. Қараса, пул, санас, ош сўми. Ҳаёлан қўтарилиган бу пулларни қўшини яна қимиландир қарз олиб келган эди. Шу вақтда Замонийнинг тўнгида қўйилган тўнни ўзига кийдириб, тўнхонага тақлиф қилди.

— Ҳайрият, қарз унди, рангли телевизорни энди оладиган бўлдинг-да, — деди Замоний.

И. УСМОНОВ.

Чет эл юмори

ТЕЖАМЛИ КИШИ

Бир киши узок номайдоровкага кетаётганда, хотини унга деди:

— Агар хат ёзишга вақтингиз бўлмаса, марна ёпиштириб қўруқ отқиртининг ўзини юбораверинг, мен соғ-саломатлигингни ушундан билиб тураман?

Эри бундан жавоб қилди:

— Марна ёпиштириш нега энди марна ёпиштирар эканман? Мен отқиртининг марнаси юбораверман, почта тошдан келтирганда, сен уни олишин раётатсану, меннинг омон-эсонлигимин биласан...

